

- розробити заходи щодо відновлення технічної оснащеності сільського господарства.

Виходячи з усього вище сказаного, можна сказати, що реалізація викладених пропозицій щодо напрямів і механізмів державної підтримки дасть можливість суттєво поліпшити економічну ситуацію в аграрній сфері, посилити стійкість і конкурентоспроможність аграрного виробництва, експортний потенціал галузі, надійність продовольчої безпеки, а також сприятиме прискоренню виходу галузі з фінансової кризи [2].

Література

1. Давиденко Н.М. Удосконалення механізму забезпечення конкурентоспроможності корпоративного підприємства АПК. / Давиденко Н.М. // Формування ринкових відносин в Україні. - 2009. - №3. - С.171
2. Дем'яненко М.Я. Державна підтримка як фактор забезпечення конкурентоспроможного аграрного виробництва // Дем'яненко М.Я., Іванів Ф.В. // Економіка АПК. - 2009. - №9. - С.3
3. Копистко О.В. Теоретичні основи конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції // Копистко О.В. // Економіка АПК. - 2010. - №1. - С.60
4. Саблук П.Т. Кластеризація як механізм підвищення конкурентоспроможності та соціальної спрямованості аграрної економіки / Саблук П.Т., Кропивко М.Ф. // Економіка АПК. - 2010. - №1. - С.3
5. Черевко Д.Г. Конкурентоспроможність підприємства як характеристика його економічного стану / Черевко Д.Г. // Економіка АПК. - 2009. - №6. - С.114

СУЧАСНИЙ СТАН ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА ПО ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Павліченко О.А.

Науковий керівник: Сегеда С.А., к.е.н.

Розглянуто сучасний стан виробництва молока у Вінницькій області.

Виробництво молока, економічна ефективність, молоко, ринок молока.

Український ринок молока і молочних продуктів – один із перспективних, оскільки вони є незамінними й необхідними у масовому і повсякденному споживанні та завжди посідають вагоме місце на внутрішньому і зовнішньому ринках [1]. Значне місце на даному ринку займає ринок молока Вінницької області.

Вінниччина займає перше місце в країні з виробництва рідкого молока, друге – з виробництва вершкового масла і сьоме – з виробництва жирних сирів. Підприємства молокопереробної галузі забезпечують 34 відсотки загальнодержавного виробництва молока.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню даної проблеми присвячені праці таких вчених, як О. М. Шевченко, Ю. Сікорський, Т. М. Гапоненко, М. М. Ільчук, С. О. Тевельова.

Мета дослідження. Розглянути стан ринку молока та молочних продуктів у Вінницькій області, провести порівняльний аналіз молочної галузі Вінниччини та України в цілому, запропонувати шляхи вирішення проблем, які існують в галузі.

Виклад основного матеріалу. Вінниччина за рахунок сприятливих агро кліматичних умов має значний потенціал для розвитку агропромислового комплексу, зокрема у сфері виробництва молока та молочних продуктів. За часи незалежності ситуація в молочної галузі погіршилася у зв'язку зі скороченням поголів'я молочного стада. Проте не зважаючи на таку ситуацію, молокопереробна галузь залишається однією зі сфер, що має тенденцію до динамічного та стабільного розвитку [2].

Серед основних тенденцій вітчизняного ринку молочних продуктів сьогодні можна виділити такі: тривалу реструктуризацію й концентрацію власності, розширення сфери впливу потужних монополій, розвиток регіональних ринків, появу інноваційних продуктів. На думку експертів, в найближчі роки вітчизняний ринок цієї продукції буде прогресувати за рахунок збільшення продаж товарів низького цінового сегмента при одночасному збереженні загального напрямку розвитку ринку на укрупнення виробництв та посиленні конкуренції [1].

Сьогодні в області працює 21 молокопереробне підприємство та 5 приватних молокопереробних цехів, потужності яких дозволяють переробляти біля 3 тис. тонн молока та виробляти за зміну масла тваринного – 88 тонн, сирів жирних – 15 тонн, сухого молока незбираного – 16 тонн, сухого молока знежиреного – 19 тонн, продукції з незбираного молока – 380 тонн.

Значною проблемою в розвитку молокопереробного комплексу області є якість молока, що виробляється. Недостатня забезпеченість основними засобами молочних ферм, значний відсоток зношення, а в окремих випадках й взагалі відсутність необхідних сучасних систем доїння, охолоджувачів, пастеризаторів та іншого устаткування призводить до зниження закупівельної ціни на молоко та економічних втрат товаровиробників.

Для підвищення якості молочної сировини в сільськогосподарських підприємствах пропонується застосування комплексної системи управління якістю, якою передбачається впровадження науково обґрунтованої системи заходів, застосування методів і засобів, спрямованих на забезпечення необхідного рівня якості молока та постійного поліпшення його на всіх стадіях – виробництва, зберігання, транспортування та реалізації [3].

Таблиця 1

Виробництво молока та молочних продуктів у Вінницькій області

Вид продукції	2007 р	2008 р	2008 / 2007,%
Молоко оброблене рідке, т	290678	265945	91
Вершки, т	2121	3681	173,55
Масло вершкове, т	11077	12105	109,3
Спреди та суміші жирові (масло та суміші вершково-рослинні), т	23502	21028	89,5
Сир свіжий неферментований та сир кисломолочний, т	1967	1573	79,9
Сири жирні, т	15192	16235	106,8
Продукти кисломолочні, т	16148	14355	88,8

Рівень рентабельності молока у сільськогосподарських підприємства у 2007 році становив 17,6%, а у 2008 році 10,4%, що свідчить про зниження рівня рентабельності молока у господарствах Вінниччини.

Основним із шляхів підвищення ефективності молокопереробного комплексу області є впровадження інвестицій і виробництво молока, що дасть змогу вирішити проблему якості молочної продукції, підвищити рівень конкурентоспроможності продукції на зарубіжних ринках. Висока якість молокопродуктів і сировини – це економія виробничих ресурсів, збільшення експортних можливостей [4].

Таблиця 2

Структура реалізації молока та молочних продуктів у сільськогосподарських підприємствах

Реалізація	2007	2008
Переробним підприємствам,%	97	98
На ринку,%	1	1
Населенню,%	0	0
За іншими каналами,%	2	1

Збут молочної продукції в роботі молокопереробних підприємств є також проблемним. Адже реалізація молока та молочних продуктів знизилась у порівнянні 2007 року з 2008 роком на 1,3 тисяч тонн.

Враховуючи те, що Україна вступила в СОТ, необхідно бути готовим до того, що ринок заповнить продукція з країн цієї організації. Вступ України до СОТ надає підприємствам як великі можливості - це відкриття нових ринків збуту продукції, так і передбачає великі ризики. Це зобов'язує кардинально покращити якість молока, яке заготовлюється в усіх категоріях господарств та якість продукції, що виробляється.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Ринок молока та молочної продукції і його регіональні складові є одним із найважливіших сегментів продовольчого ринку, від ефективного функціонування якого залежить забезпечення населення необхідними продуктами харчування. Дослідження показали, що для молокопродуктового підкомплексу Вінницької області, порівняно з іншими регіонами, характерні кращі показники щодо обсягів виробництва молока, в тому числі на душу населення (504,2 кг), нижчі темпи скорочення поголів'я ВРХ, корів та їх продуктивності, ніж у цілому по країні, розвинута молочна промисловість, швидша адаптація до ринкових умов.

Література

1. Т. М. Гапоненко Стан молочної галузі України та перспективи розвитку в контексті Євроінтеграції // Науковий вісник Національного аграрного університету / Редкол.: Д.О. Мельничук (відп. ред.) та ін. – К., 2008. – Вип.119. – С 139-143.
2. О. М. Шевченко Оцінка конкурентоспроможності регіональних ринків молока і молокопродуктів // Економіка АПК., 2010., №1. – С 36-39.
2. Т. І. Барановська, Н.І. Процюк Поліпшення якості продукції молочного скотарства як чинник підвищення її конкурентоспроможності // Науковий вісник Національного аграрного університету / Редкол.: Д.О. Мельничук (відп. ред.) та ін. – К., 2008. – Вип.119. – С 190-193
3. О. В. Лакішик Якість продукції молокопереробних підприємств у контексті Євроінтеграції // Науковий вісник Національного аграрного університету / Редкол.: Д.О. Мельничук (відп. ред.) та ін. – К., 2008. – Вип.119. – С 120-125.

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

Піпа В.
Науковий керівник: Дюк А.А., асистент

Розглянуто причини низького рівня конкурентоспроможності вітчизняної сільськогосподарської продукції на зовнішньому та внутрішньому ринку. Та її наслідки для сільськогосподарських товаровиробників.